

Anàlisi de mandat 2020-2023

Suport econòmic

Secció de Participació Ciutadana
Servei d'Agenda 2030 i Participació
Coordinació d'Estratègia Corporativa i Concertació Local
Àrea de Presidència

Continguts

1. Anàlisi de les sol·licituds.....	3
--	----------

2. Evolució de la distribució territorial.....	6
---	----------

3. Evolució del finançament.....	9
---	----------

3.1. Evolució de la cobertura

3.2. Evolució de la despesa per habitant

3.3. Evolució de la puntuació

4. Annexos.....	12
------------------------	-----------

Annex 1. Informació complementària de les sol·licituds

Annex 2. Informació complementària de l'anàlisi territorial

Annex 3. Informació complementària de l'evolució del finançament

1. Anàlisi de les sol·licituds

A continuació s'analitzen les sol·licituds estimades, desestimades i desistides de la Secció de Participació Ciutadana, i s'inclouen les dades dels recursos que ha gestionat la Secció relatives a les sol·licituds d'ens locals de la demarcació de Barcelona. Els recursos analitzats i els anys on estaven disponibles al Catàleg de Serveis de la Diputació de Barcelona són els següents:

Finançament en l'àmbit de la participació ciutadana

- 2020, 2021, 2022, 2023 -

Finançament de projectes singulars per a la implicació de la ciutadania en els petits municipis

- 2021, 2022, 2023 -

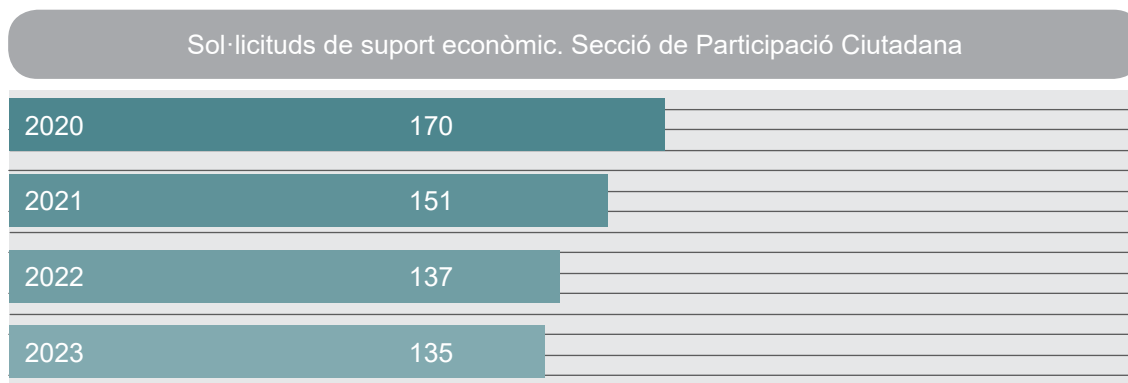
Finançament per impulsar la participació ciutadana en l'Agenda 2030 o l'Agenda Urbana Local

- 2023 -

En l'anàlisi quantitativa de l'evolució dels recursos de la Secció de Participació Ciutadana al llarg del mandat, s'ha pogut constatar que la convocatòria del 2020 va ser una convocatòria atípica i que en molts moments distorsiona l'anàlisi conjunt de les dades. Hi ha diferents motius que fan que les dades del 2020 no segueixin cap tendència respecte a la resta de les convocatòries.

El primer i més important va ser la pandèmia mundial de COVID-19, amb el confinament de persones i mesures restrictives. Com veurem, el nombre de desistiments en aquest any és el més alt del mandat, donat que la imprevisibilitat del context de pandèmia va fer impossible el desenvolupament ordinari de molts dels projectes. Un altre motiu és el fet que el 2020 és també l'any en què el Servei d'Agenda 2030 i Participació es configura com a tal, i la Secció de Participació Ciutadana deixa de formar part de l'Àrea d'Igualtat i Ciutadania per passar a formar part de l'Àrea de Presidència. La centralitat de la nova posició dins la corporació dona més visibilitat a la Secció de Participació Ciutadana, i evidentment també a la seva oferta de recursos econòmics. Per últim, la Secció de Participació Ciutadana en la convocatòria de 2020 només comptava amb un sol recurs, que en posteriors convocatòries es va desplegar per a facilitar l'accés al finançament als municipis de menys de 5.000 habitants.

L'evolució de les sol·licituds respon també al cicle natural del mandat, on en any electoral acostuma a mantenir-se o fins i tot disminuir lleument el número de sol·licituds rebudes.

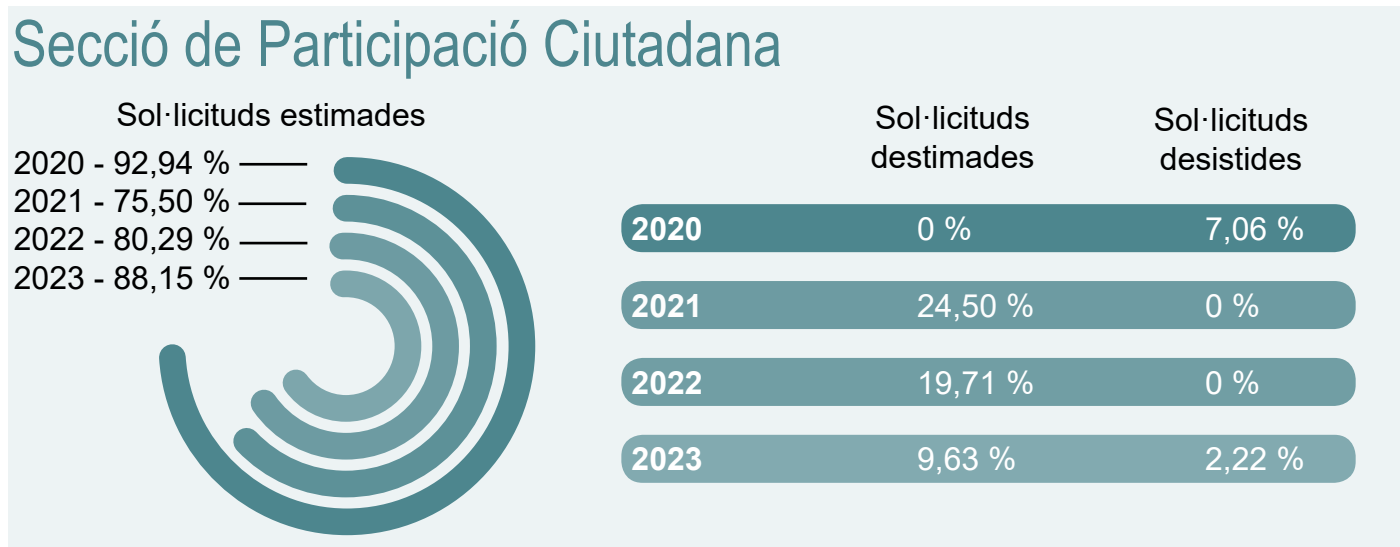
Gràfic 1. Sol·licituds totals en nombre absolut de la Secció de Participació Ciutadana durant el mandat 2020-2023.

Pel que fa a les dades de les sol·licituds estimades, desestimades i desistides de la Secció de Participació Ciutadana, a la convocatòria del 2020 es van estimar la totalitat de les sol·licituds.

A partir de la convocatòria 2021, es creu convenient establir requisits de concessió (mínim de 60 punts) amb el doble objectiu de premiar la qualitat dels projectes presentats i augmentar el percentatge de cobertura. Conseqüentment, cau de manera considerable el nombre de sol·licituds estimades. En les convocatòries següents el percentatge de sol·licituds estimades va en augment.

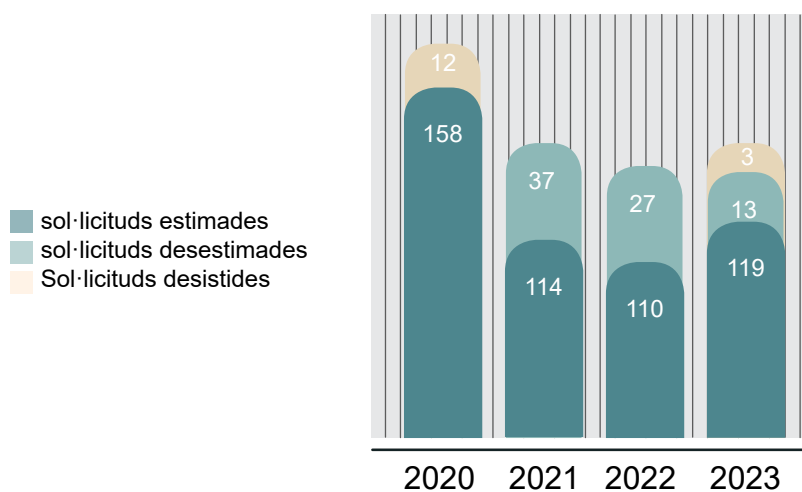
Cal destacar que el 2023 es crea un nou recurs, *Finançament per impulsar la participació ciutadana en l'Agenda 2030 o l'Agenda Urbana Local*, que s'inclou com a recurs de la Secció de Participació Ciutadana a l'hora d'analitzar les dades, però engloba ens locals que desenvolupen projectes entorn de l'Agenda Urbana Local i l'Agenda 2030.

A continuació es presenten les dades dels percentatges de sol·licituds estimades, desestimades i desistides per al mandat 2020-2023.

Gràfic 2. Percentatge de sol·licituds estimades, desestimades i desistides de la Secció de Participació Ciutadana durant el mandat 2020-2023.

A continuació es presenten les dades absolutes dels totals de sol·licituds estimades, desestimades i desistides de la Secció de Participació Ciutadana per al mandat 2020-2023.

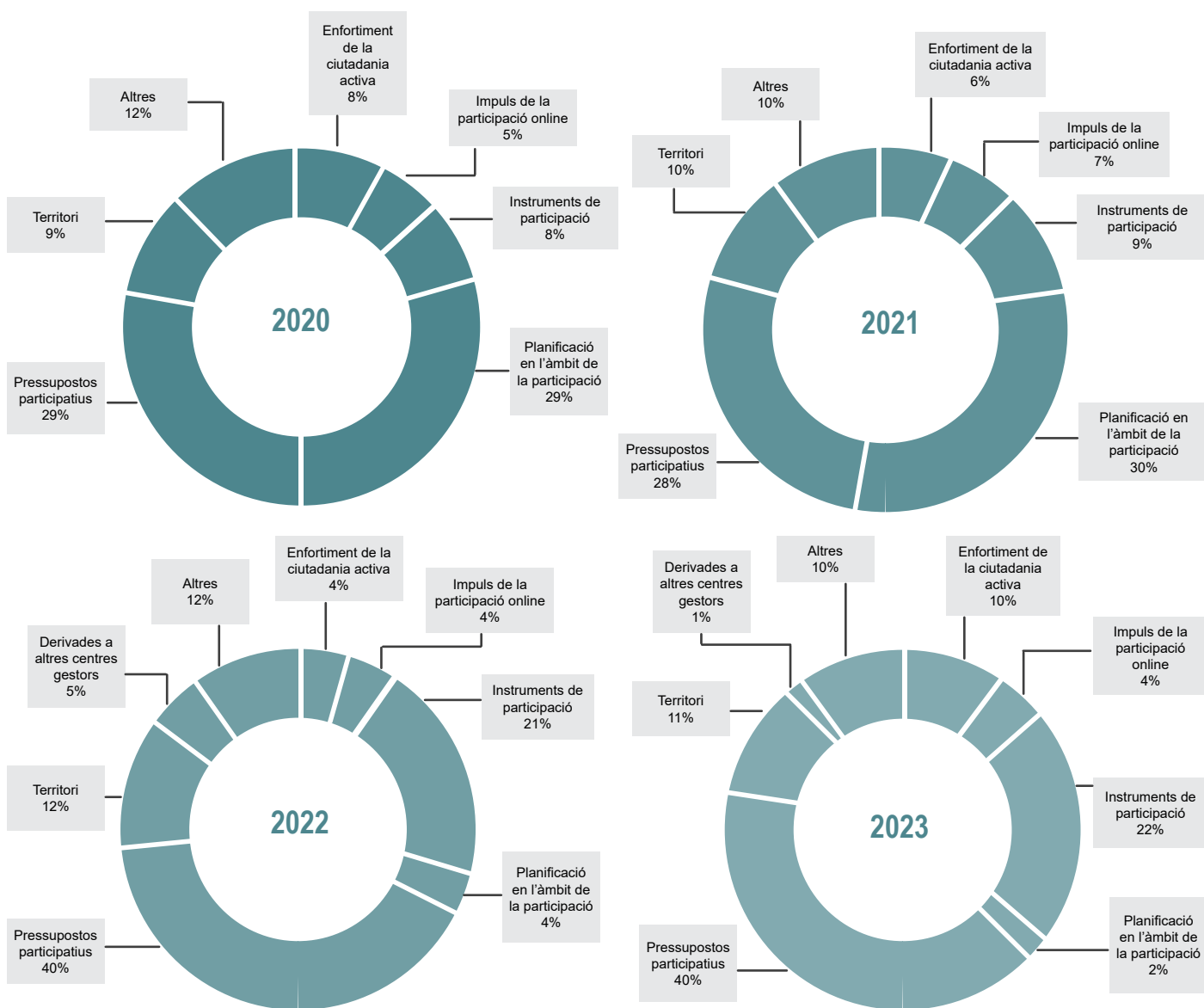
Gràfic 3. Dades absolutes de sol·licituds estimades, desestimades i desistides de la Secció de Participació Ciutadana durant el mandat 2020-2023.

Tipologia de projectes de participació ciutadana

S'observen a continuació els aspectes més rellevants sobre tipologia de projectes de participació ciutadana que sol·liciten recurs econòmic.

En primer lloc, cal destacar el gran interès al llarg de tot el mandat per dur a terme pressupostos participatius. El nombre de sol·licituds d'aquest àmbit creix any rere any, i els ens locals que sol·liciten ajut econòmic per dur a terme aquesta tipologia de projectes arriba a suposar més del 40% al llarg del mandat.

En clau de mandat, podem comprovar que els dos primers anys quasi un terç de les sol·licituds corresponen a projectes de *planificació en l'àmbit de la participació*, però en els dos últims anys, en canvi, destaca l'interès dels ens locals per enfortir els instruments de participació, que arriben a suposar gairebé una quarta part de les sol·licituds. La tipologia de projectes que manté una demanda més estable al llarg del mandat han estat els corresponents al *territori*, per a projectes d'urbanisme, espai públic, equipaments o aquells relacionats amb el medi ambient.

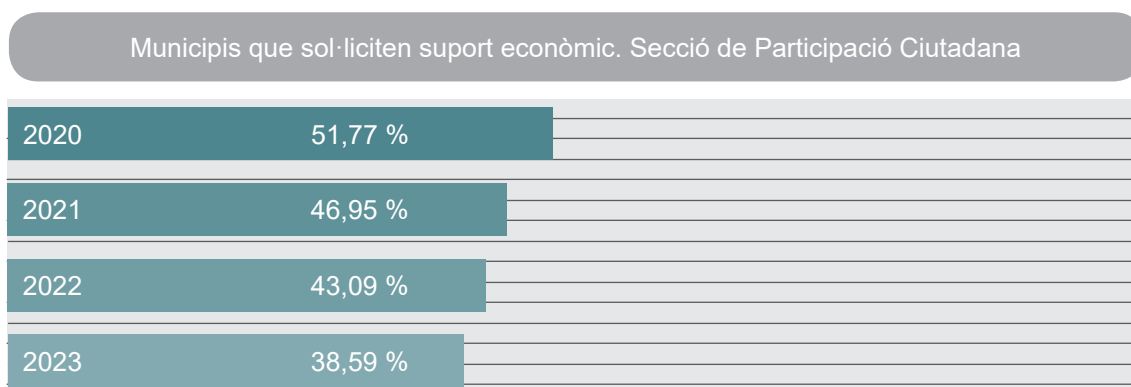
Gràfic 4. Evolució de la tipologia de projectes de participació ciutadana sol·licitats al Servei d'Agenda 2030 i Participació durant el mandat 2020-2023.

► Annex 1. Informació complementària de les sol·licituds

2. Evolució de la distribució territorial

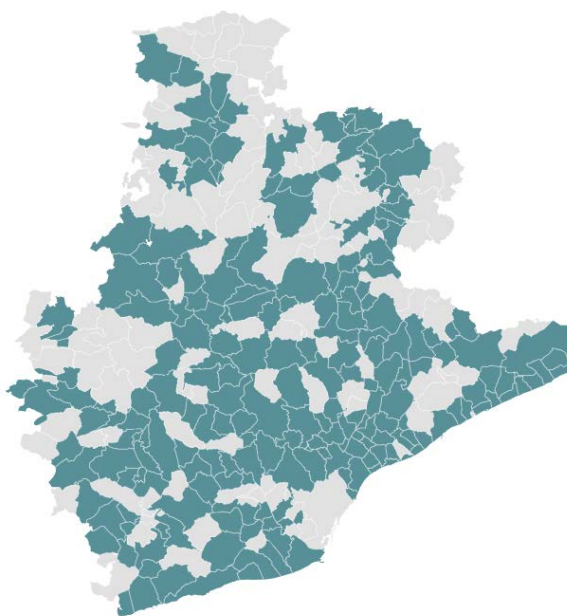
A continuació es presenta l'evolució territorial dels recursos econòmics del Catàleg de Serveis de la Secció de Participació Ciutadana. En el gràfic següent s'observa el percentatge de municipis⁽²⁾ que sol·liciten algun dels recursos econòmics durant els diferents anys del mandat 2020-2023.

La disminució del percentatge de municipis que sol·liciten recursos econòmics de la Secció podria explicar-se, en primer lloc, per la situació excepcional produïda per la pandèmia de COVID-19, que com ja hem comentat va fer que molts projectes de participació ciutadana no es poguessin desenvolupar amb normalitat. Per altra banda, el 2023, s'ofereix un nou recurs per donar suport als projectes de participació ciutadana vinculats a l'Agenda Urbana Local o l'Agenda 2030, i per tant un mateix municipi pot sol·licitar ara dos recursos alhora.

Gràfic 5. Percentatge de municipis que sol·liciten suport econòmic per recursos gestionats per la Secció de Participació Ciutadana durant el mandat 2020-2023.

El **67,52 %** dels municipis de la demarcació de Barcelona han sol·licitat almenys en una ocasió recursos econòmics a la Secció de Participació Ciutadana entre el 2020 i el 2023. En el següent mapa es mostren els municipis que han sol·licitat recursos econòmics gestionats per la Secció de Participació Ciutadana en els anys 2020, 2021, 2022 i 2023.

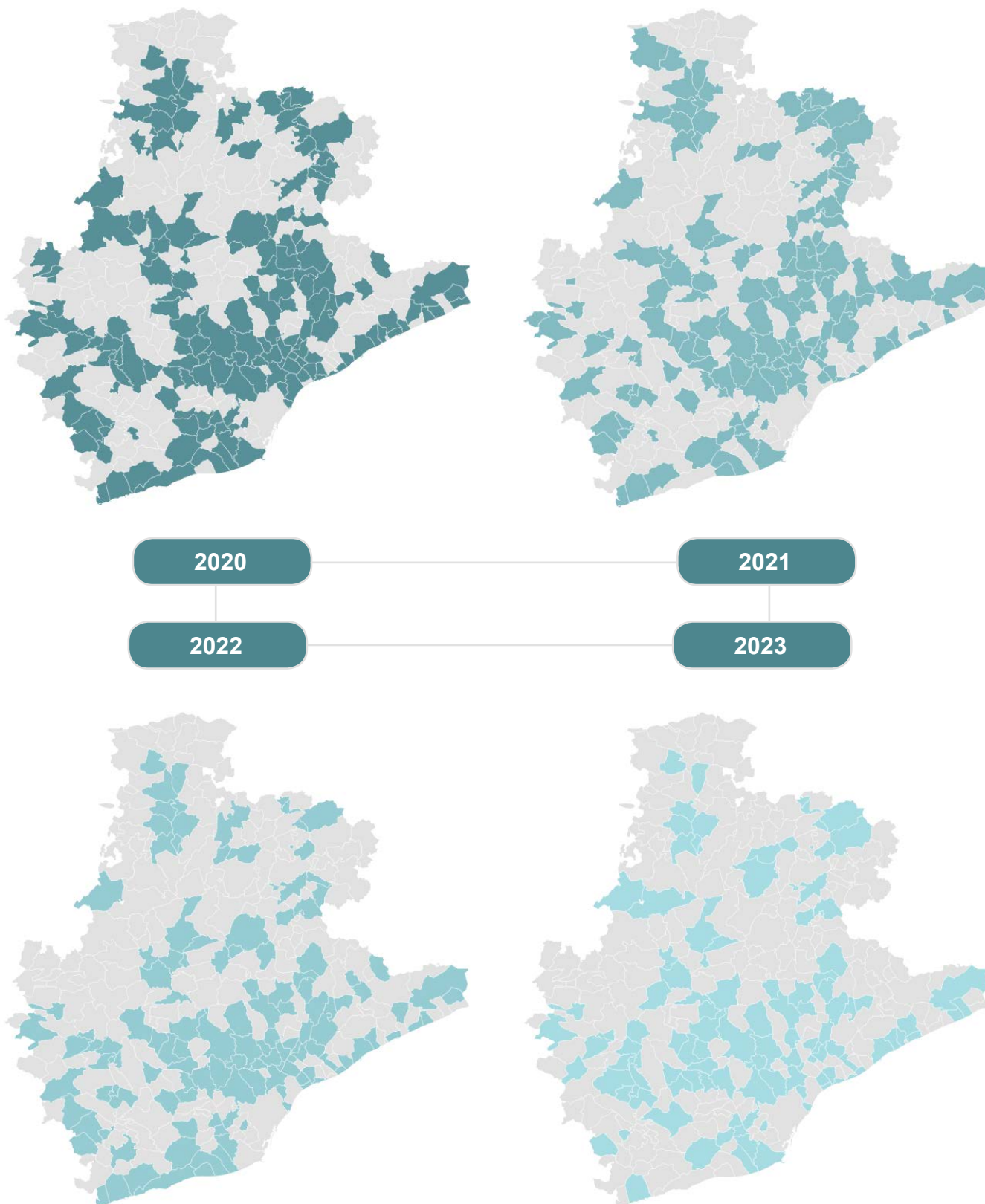

Gràfic 6. Municipis que sol·liciten suport econòmic durant el mandat 2020-2023. Secció de Participació Ciutadana.

(2) Nota metodològica: en el cas dels ens supramunicipals, s'ha pres com a referència el municipi seu.

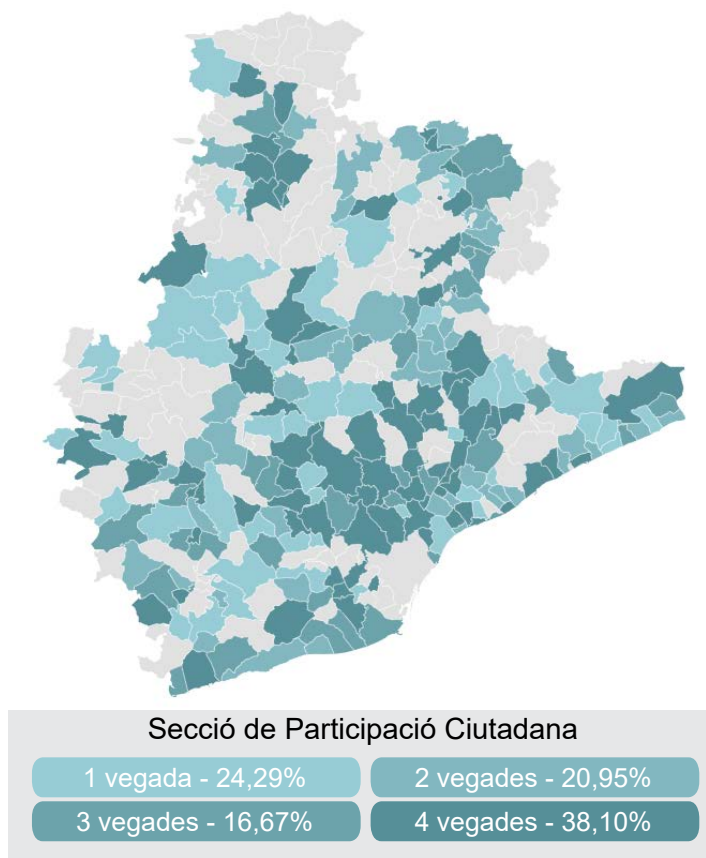
Es mostra ara l'evolució temporal dels municipis que sol·liciten recursos a la Secció de Participació Ciutadana durant els anys 2020, 2021, 2022 i 2023.

Els municipis que no han sol·licitat mai recursos són per norma general municipis de menys de 5.000 habitants, que generalment són també aquells que tenen més dificultats per assumir la gestió del suport econòmic. Possiblement és, doncs, l'ens supramunicipal de referència qui n'assumeix la gestió i realitza la sol·licitud.

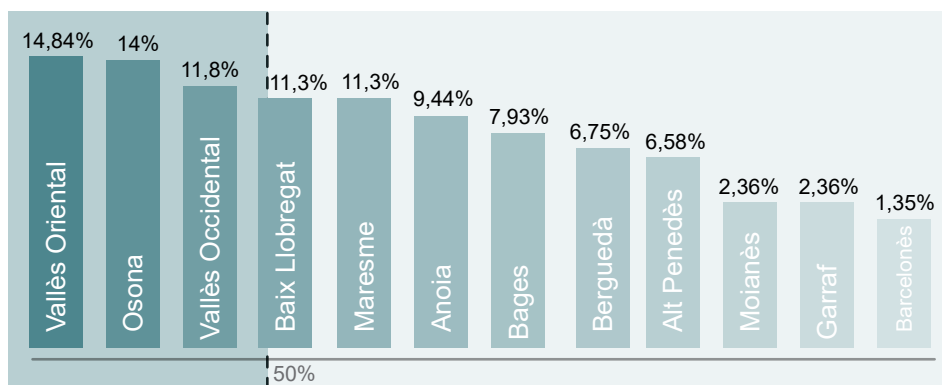
Gràfic 7. Evolució territorial de les sol·licituds de recursos econòmics gestionats per la Secció de Participació Ciutadana per als anys 2020, 2021, 2022, i 2023.

A continuació es presenta el mapa de la demarcació de Barcelona, on es poden veure el número d'edicions del Catàleg de Serveis en què els municipis han sol·licitat recursos econòmics de la Secció de Participació Ciutadana durant el mandat 2020-2023.

Gràfic 8. Municipis i vegades que sol·liciten recursos econòmics a la Secció de Participació Ciutadana durant el mandat.

Pel que fa a la distribució comarcal de les sol·licituds, les comarques⁽³⁾ que més sol·licituds realitzen a la Secció de Participació Ciutadana són el Vallès Oriental (14,84 %), Osona (14 %), el Vallès Occidental (11,80 %), i el Baix Llobregat (11,30 %). Com a fet destacable, la comarca que més sol·licituds realitza, el Vallès Oriental, augmenta el número de sol·licituds presentades arrel de la creació durant el mandat del recurs destinat a donar suport a municipis de menys de 5.000 habitants.

Gràfic 9. Percentatge de distribució comarcal de les sol·licituds de recursos econòmics de la Secció de Participació Ciutadana, on es mostra també el territori que aglutina el 50% dels projectes sol·licitats.

► **Annex 2. Informació complementària de l'anàlisi territorial**

(3) Nota metodològica: el càlcul del percentatge no es realitza de manera ponderada.

3. Evolució del finançament

3.1. Evolució de la cobertura

S'analitzen el número de sol·licituds estimades i els imports sol·licitats i concedits, i es presenta el percentatge de cobertura dels ajuts econòmics. S'ofereixen dades dels recursos econòmics gestionats per la Secció de Participació Ciutadana i, a mode de referència, es presenta també el percentatge de cobertura dels ajuts econòmics de la Diputació de Barcelona.

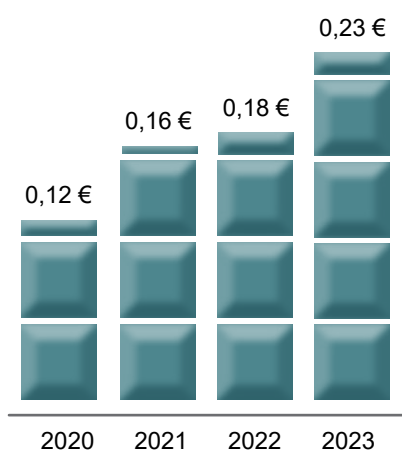
	Sol·licituds estimades	Import sol·licitat (estimades)	Import concedit	Percentatge de cobertura	Percentatge de cobertura (Diputació de Barcelona)
2020	158	1.957.635,09 €	500.000,00 €	25,54 %	53,09 %
2021	114	1.021.331,77 €	498.538,00 €	48,81 %	49,84 %
2022	110	982.252,58 €	500.000,00 €	50,90 %	64,76 %
2023	119	1.047.199,41 €	650.000,00 €	62,07 %	66,26 %

Taula 1. Evolució de les sol·licituds estimades, els imports i la cobertura dels recursos gestionats per la Secció de Participació Ciutadana durant el mandat 2020-2023.

Es comprova a la taula que a la convocatòria del 2020 es van estimar totes les sol·licituds presentades, i per això aquest any presenta un percentatge de cobertura molt inferior a la resta. A mesura que van passant les convocatòries, es van incorporant mesures que contribueixen a l'augment de la cobertura. El 2021, el recurs de *Finançament en l'àmbit de la participació ciutadana* es desdobra en dos recursos per ampliar el suport que es dona als municipis de menys de 5.000 habitants.

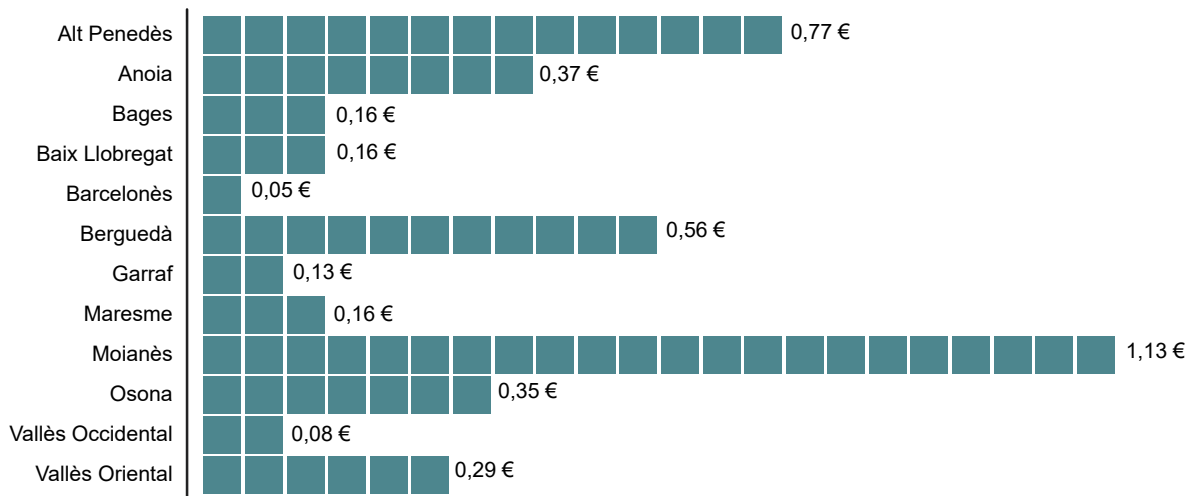
3.2. Evolució de la despesa per habitant

A continuació es pot veure l'evolució de la despesa, en €/habitant, realitzada pels recursos de la Secció de Participació Ciutadana. Es pot veure clarament com al llarg del mandat gairebé es dobla la despesa realitzada, i això és degut a l'augment pressupostari, com ja hem comprovat en el cas de la cobertura. Cal tenir en compte, però, que les dades de 2023 són preliminars, ja que encara no ha finalitzat el cicle complet del recurs.

Gràfic 10. Evolució de la despesa per habitant de la Secció de Participació Ciutadana durant el mandat 2020-2023.

Es mostra també aquesta despesa en l'àmbit comarcal. Cal aclarir, però, que en el cas del Moianès, les altes xifres de despesa per habitant es donen perquè, al llarg del mandat, municipis de menys de 10.000 habitants presenten projectes de molta qualitat, i que per tant reben una puntuació alta, que a més sol·liciten una quantia elevada de diners.

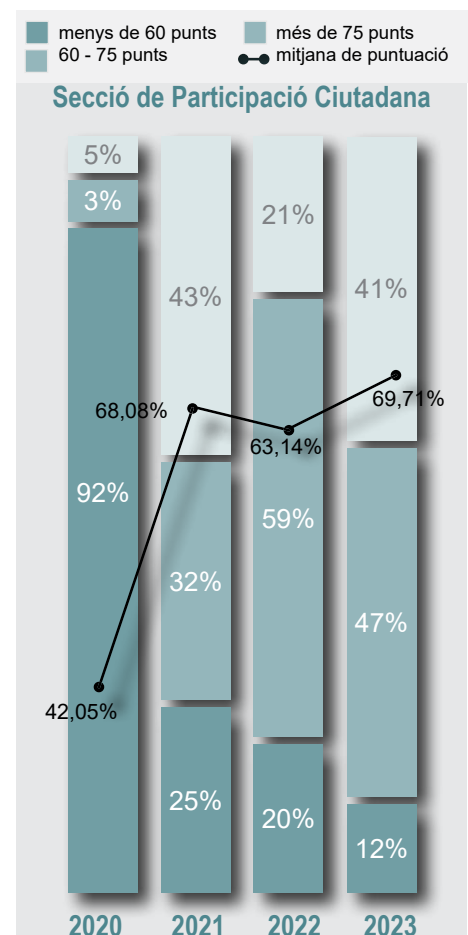

Gràfic 11. Distribució comarcal de la despesa per habitant del suport econòmic de la Secció de Participació Ciutadana durant el mandat 2020-2023.

3.3. Evolució de la puntuació

A continuació s'observen les sol·licituds de recursos econòmics segons la puntuació obtinguda i l'any de la convocatòria. Pel que fa a les dades de la Secció de Participació Ciutadana, l'any 2020 no es va desestimar cap sol·licitud, sinó que la puntuació obtinguda en la valoració era un més dels criteris per al repartiment proporcional de l'import de l'ajut, juntament amb el nombre d'habitants. Per tant, el fet que hi hagi un 92 % de puntuacions inferiors a 60 no és significatiu per al repartiment de recursos. A partir de la convocatòria 2021, l'obtenció d'una puntuació igual o superior a 60 esdevé un requisit per a la concessió de recursos.

En l'evolució global del gràfic, les puntuacions tendeixen a mantenir-se al llarg del mandat, si bé és cert que s'observa un lleuger augment de les sol·licituds que reben entre 60 i 75 punts, el qual podria atribuir-se a l'augment del grau d'exigència de qualitat en la redacció dels projectes. Aquesta millora a l'hora de presentar les sol·licituds, podria ser el motiu pel qual es pot observar una lleugera tendència al decrement de les sol·licituds suspeses (menys de 60 punts).

Gràfic 12. Evolució de la puntuació de les sol·licituds de la Secció de Participació Ciutadana durant el mandat 2020-2023.

► Annex 3. Informació complementària de l'evolució del finançament

(4) La dada es calcula a partir dels imports concedits en el marc del Pla XGL als municipis respecte els habitants residents en els municipis de la demarcació de Barcelona i inclou Barcelona ciutat.

Conclusions

Per concloure, en analitzar les dades del mandat 2020-2023 relatives al suport econòmic de la Secció de Participació Ciutadana, destaca en particular que ha estat un mandat fortament marcat pels efectes de la pandèmia de COVID-19, que la OMS decretà l'any 2020 i s'allargà fins el maig 2023. El context variable i difícil de preveure ha afectat el desenvolupament ordinari dels projectes de participació ciutadana, cosa que es pot veure en l'elevat percentatge de desistiments de l'any 2020 (7,06 %). Per altra banda, les restriccions en les relacions socials també han accelerat el procés d'hibridació dels processos participatius, cosa que es veu en què l'any 2021 el 7 % de les sol·licituds rebudes eren per a projectes de promoció de la participació digital, metre que la resta d'anys del mandat aquests projectes aglutinen entre un 4 % i 5 % del total de sol·licituds.

Pel que fa a la tipologia de projectes sol·licitats, els pressupostos participatius continuen despertant un gran interès. El nombre de sol·licituds d'aquest àmbit creix any rere any, i les sol·licituds per aquesta tipologia de projectes arriba a suposar més del 40 % al llarg del mandat.

També cal destacar que en aquest mandat es creen dos recursos nous de suport econòmic als ens locals. El recurs *Finançament de projectes singulars per a la implicació de la ciutadania en els petits municipis*, amb l'objectiu d'oferir un recurs més adequat a les necessitats de finançament dels projectes de participació dels municipis de menys de 5.000 habitants, i el recurs de *Finançament per impulsar la participació ciutadana en l'Agenda 2030 o l'Agenda Urbana Local*, per tal de promoure els projectes de participació vinculats a grans estratègies de ciutat com l'Agenda Urbana Local o l'Agenda 2030. La creació d'aquests dos recursos té conseqüències en la distribució territorial dels recursos de la Secció, i durant el mandat un 67,57 % dels municipis de la província de Barcelona sol·liciten almenys en una ocasió recursos a la Secció de Participació Ciutadana.

Al llarg del mandat, a més, hi ha un augment considerable en l'import disponible per atorgar. El punt culminant arriba en la convocatòria de 2023, en què el percentatge de cobertura s'aproxima ja al del conjunt de recursos de la Diputació de Barcelona. També, la creació de dos nous recursos produeix un augment del pressupost a atorgar, i per tant de la despesa realitzada per habitant passa de ser de 0,12 € el 2020 a ser de 0,23 € el 2023.

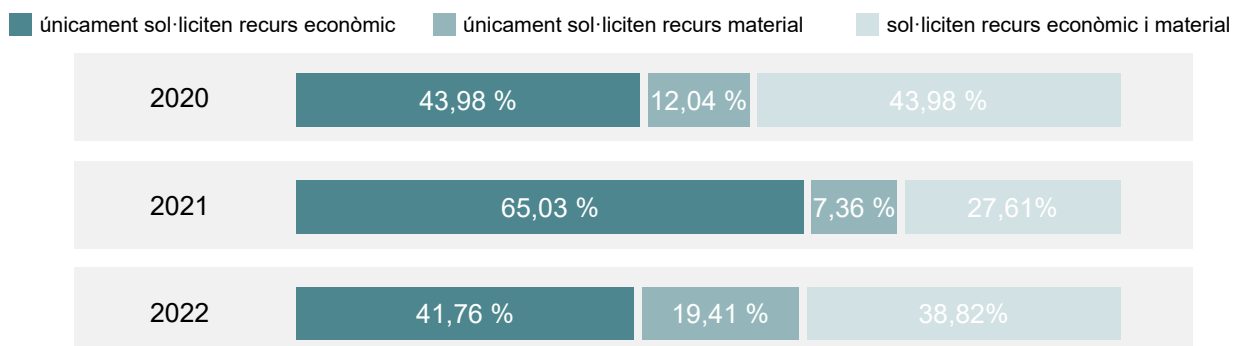
Annex 1. Informació complementària de les sol·licituds

Relacions entre els recursos del Catàleg de Serveis de la Secció de Participació Ciutadana

	Únicament sol·liciten recurs econòmic	Únicament sol·liciten recurs tècnic	Sol·liciten recurs econòmic i tècnic
2020	76,27 %	5,08 %	18,64 %
2021	77,50 %	5,63 %	16,88%
2022	87,59 %	5,52 %	6,90%

Taula 2. Percentatge de municipis que sol·liciten recursos tècnics i econòmics de la Secció de Participació Ciutadana.

Pel que fa a la relació entre els recursos econòmics i materials, només es mostren dades de la Secció de Participació Ciutadana per a les convocatòries de 2020, 2021 i 2022 perquè a l'hora de redactar aquest informe encara no havien obert els recursos materials disponibles per a la convocatòria de 2023.

Gràfic 13. Percentatge d'ens locals que sol·liciten recursos econòmics i materials del Servei d'Agenda 2030 i Participació.

Tipologia de projectes de participació ciutadana

Alt Penedès	Pressupostos participatius	58%
Anoia	Pressupostos participatius	30%
Bages	Instruments de participació (consells, taules, consultes, audiències, fòrums, etc.)	26%
	Pressupostos participatius	22%
Baix Llobregat	Pressupostos participatius	24%
	Territori (urbanisme, espai públic, equipaments, medi ambient)	26%
Barcelonès	Instruments de participació (consells, taules, consultes, audiències, fòrums, etc.)	30%
Berguedà	Planificació en àmbit de la participació ciutadana (plans directors, plans estratègics, etc)	21%
	Territori (urbanisme, espai públic, equipaments, medi ambient)	19%
Garraf	Planificació en àmbit de la participació ciutadana (plans directors, plans estratègics, etc)	25%
Maresme	Pressupostos participatius	39%
Moianès	Territori (urbanisme, espai públic, equipaments, medi ambient)	25%
Osona	Pressupostos participatius	41%
Vallès Occidental	Pressupostos participatius	21%
Vallès Oriental	Pressupostos participatius	32%
	Planificació en àmbit de la participació ciutadana (plans directors, plans estratègics, etc)	19%

Taula 3. Tipologia més destacada de projectes de participació ciutadana segons la comarca.

	2020	2021	2022	2023
Altres projectes estratègics	2,9%	3,5%	3,4%	2,8%
Cultura	-	1,2%	-	-
Educació	0,6%	-	2,3%	-
Enfortiment a la ciutadania activa	7,6%	5,9%	5,7%	12,5%
Impuls de la participació online i la incorporació de les TIC	5,3%	10,6%	4,6%	5,6%
Instruments de participació	7,6%	9,4%	25,3%	20,8%
Normativa de participació ciutadana	2,4%	1,2%	2,3%	1,4%
Persones	4,1%	4,7%	4,6%	5,6%
Planificació en àmbit de la participació ciutadana	28,8%	24,7%	5,7%	2,8%
Pressupostos participatius	29,4%	28,2%	35,6%	38,9%
Promoció econòmica, comerç i turisme	1,8%	1,2%	-	1,4%
Territori	9,4%	9,4%	9,2%	8,3%

Taula 4. Percentatge de cada tipologia segons l'any. Dades del recurs *Finançament en l'àmbit de la participació ciutadana*.

	2021	2022	2023
Altres projectes estratègics	3,0%	-	-
Cultura	-	2,0%	-
Educació	-	-	-
Enfortiment a la ciutadania activa	6,1%	2,0%	4,4%
Impuls de la participació online i la incorporació de les TIC	1,5%	4,0%	2,2%
Instruments de participació	9,1%	12,0%	24,4%
Normativa de participació ciutadana	-	-	2,2%
Persones	3,0%	4,0%	6,7%
Planificació en àmbit de la participació ciutadana	36,4%	-	-
Pressupostos participatius	27,3%	48,0%	42,2%
Promoció econòmica, comerç i turisme	1,5%	-	-
Territori	12,1%	16,0%	15,6%

Taula 5. Percentatge de cada tipologia segons l'any. Dades del recurs *Finançament de projectes singulars per a la implicació de la ciutadania en els petits municipis*.

Annex 2. Informació complementària de l'anàlisi territorial

	2020	2021	2022	2023
Alt Penedès	5,88%	6,62%	7,30%	6,67%
Anoia	11,18%	7,95%	8,76%	9,63%
Bages	8,24%	7,28%	6,57%	9,63%
Baix Llobregat	10,00%	10,60%	11,68%	13,33%
Barcelonès	1,76%	0,66%	1,46%	1,48%
Berguedà	6,47%	7,95%	5,84%	6,67%
Garraf	2,35%	1,99%	3,65%	1,48%
Maresme	11,76%	9,27%	11,68%	12,59%
Moianès	2,94%	2,65%	2,92%	0,74%
Osona	13,53%	17,22%	12,41%	12,59%
Vallès Occidental	11,76%	12,58%	11,68%	11,11%
Vallès Oriental	14,12%	15,23%	16,06%	14,07%

Taula 6. Percentatge de distribució comarcal de les sol·licituds segons l'any.

Annex 3. Informació complementària de l'evolució del finançament

	2020	2021	2022	2023
Alt Penedès	0,32 €	0,82 €	0,82 €	1,31 €
Anoia	0,29 €	0,32 €	0,37 €	0,56 €
Bages	0,14 €	0,17 €	0,11 €	0,23 €
Baix Llobregat	0,11 €	0,18 €	0,15 €	0,19 €
Barcelonès	0,03 €	0,07 €	0,08 €	0,02 €
Berguedà	0,51 €	0,44 €	0,75 €	0,60 €
Garraf	0,11 €	0,08 €	0,13 €	0,26 €
Maresme	0,13 €	0,13 €	0,21 €	0,17 €
Moianès	0,76 €	2,40 €	1,02 €	2,13 €
Osona	0,24 €	0,29 €	0,33 €	0,53 €
Vallès Occidental	0,07 €	0,08 €	0,08 €	0,09 €
Vallès Oriental	0,16 €	0,28 €	0,31 €	0,44 €

Taula 7. Percentatge de distribució comarcal de la despesa per habitant segons l'any.

	Menys de 60 punts	Entre 60 i 75 punts	Més de 75 punts
Alt Penedès	43,6%	35,9%	20,5%
Anoia	44,6%	35,7%	19,6%
Bages	42,6%	36,2%	21,3%
Baix Llobregat	26,9%	25,4%	47,8%
Barcelonès	25,0%	12,5%	62,5%
Berguedà	45,0%	40,0%	15,0%
Garraf	57,1%	21,4%	21,4%
Maresme	43,3%	31,3%	25,4%
Moianès	64,3%	21,4%	14,3%
Osona	44,6%	34,9%	20,5%
Vallès Occidental	32,9%	32,9%	34,3%
Vallès Oriental	35,2%	38,6%	26,1%

Taula 8. Percentatge de cada tram de puntuació per comarques.